

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

SENDER DEL MEDITERRANI GR-92-1

Variant de les Gavarres

2a Etapa : MAS DEL POU DEL GLAÇ – SANT CEBRIÀ DELS ALLS
CREU DE CAN SABATER – PUIG D'ARQUES – ROMANYÀ DE LA SELVA

7 de març de 2004

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	6,00	h
Àrea de la Selva. Esmorzar.	7,45	h
	8,15	h
Mas del Pou de Glaç. Inici de l'excursió.	9,15	h
Carretera del Coll de la Ganga. Reagrupament.	10,25	h
	10,35	h
Sant Cebrià dels Alls. Reagrupament.	11,50	h
	12,00	h
Puig d'Arques. Reagrupament.	12,40	h
	12,50	h
Cista del Bosc d'en Roquet. Reagrupament.	14,10	h
	14,20	h
Dolmen Cova d'en Daina. Visita.	14,40	h
	14,50	h
Romanyà de la Selva. Final de l'etapa. Dinar.	15,00	h
Sortida cap a Vilanova.	17,00	h
Vilanova i la Geltrú.	19,00	h

Notes.-

- ** Esmorzarem a l'àrea de la Selva. Dinarem en finalitzar l'etapa, a Romanyà de la Selva; hi ha un parell de restaurants (Can Roquet 972833081, Les Gavarres 972833060).
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre **pot modificar aquesta previsió** d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (Condicions meteorològiques, retards o avançaments imprevistos, etc).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecte els reagrupaments i **vigileu que hi sigui tothom**.
- ** Intenteu seguir els horaris previstos, és a dir, **no correu ni aneu massa LENTS !!**
- ** **Atenció:** La Secció de Senders disposa d'un telèfon mòbil (**680102567**). Per a qualsevol comunicació amb la Secció el dis-sabte abans de l'excursió o el mateix diumenge **utilitzeu només** aquest telèfon. (Els dissabtes de 14h a 16h i el diumenge a partir de mitja hora abans de l'hora prevista per a la sortida).

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

SENDER DEL MEDITERRANI GR-92-1

Variant de les Gavarres

2a Etapa : MAS DEL POU DEL GLAÇ – SANT CEBRIÀ DELS ALLS

CREU DE CAN SABATER – PUIG D'ARQUES – ROMANYÀ DE LA SELVA

7 de març de 2004

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA

En aquesta segona etapa de la variant GR-92-1 del sender del Mediterrani deixem enrera les planes i ja entrem de ple a la serra de les Gavarres. En primer lloc, per tal d'aclimatar-nos, pujarem per la serra del Perduts fins arribar a Can Mirameu, molt a prop de l'ermita de Santa Llúcia. Tot seguit, després de travessar la carretera del coll de la Ganga, ens enfilarem cap al Saplà d'en Sàbat i Sant Cebrià dels Alls (Vigileu el Dip), arribant finalment a la Creu de Can Sabater, clariana situada al peu del Puig d'Arques (531 m), punt culminant de les Gavarres.

Després de visitar el dolmen del Puig d'Arques iniciarem la davallada vers Romanyà de la Selva, objectiu de l'etapa. Abans d'arribar-hi, però, tindrem ocasió de visitar la cista del Bosc d'en Roquet i el famós dolmen Cova d'en Daina, just a tocar de Romanyà.

És una etapa relativament llarga (19 km) i amb un cert desnivell (acumulats: ~600m de pujada, ~350 m de baixada), és a dir, no és una etapa fàcil com l'anterior, però que té un interès paisatgístic i pre-històric-cultural de primer ordre.

hora 9,15 h

Horari Parcial	Horari Total	Distància (km)
0:00	0:00	0,000

Casa de colònies del Pou del Glaç. Es deixen a l'esquerra un parell més de masos.

0:20	0:20	1,133
------	------	-------

Serra dels Perduts.- El camí s'estreny i es converteix en un corriol que segueix l'antic camí del castell de Miralles, situat al cim de la carena, on si es busca bé, se'n poden trobar les restes.

0:30	0:50	2,970
------	------	-------

Can Mirameu.- Antic mas en runes. A l'esquerra es pot baixar en 6 min. a l'ermita de Santa Llúcia, on hi ha una font. El GR continua a la dreta tot baixant fort.

0:15 1:05 4,040

Mas Marcó.- Queda a la dreta.

0:03 1:08 4,290

Carretera del Coll de la Ganga.- Després de creuar la riera del Vilar s'enllaça amb l'esmentada carretera que es segueix a la dreta (nord-oest).

0:02 1:10 4,385

Bifurcació.- Es deixa la carretera i es gira a l'esquerra per un camí carreter que hi ha al costat de la riera de Solls.

0:05 1:15 4,745

Trencall.- Es deixa un trencall a l'esquerra just abans de creuar la riera.

0:03 1:18 4,935

Bifurcació.- Es deixa el camí principal i es puja a l'esquerra per un antic camí carreter. Cal estar atents als senyals, i en cas de perdre'ls és millor prendre temps per retrobar-los i no pas "tirar pel dret". Aquesta norma és vàlida sempre, però especialment en els propers trams, ja que és terreny perdedor.

0:20 1:38 6,033

Bifurcació.- Es segueix el camí en direcció sud-oest que puja suaument. En aquest punt hi ha una fita de propietat del camí, que es deixa a l'esquerra, amb el nom de Pouplana, el qual condueix a les mines d'en Nadal.

0:18 1:56 7,119

Sapla d'en Sàbat.- Clariana en el bosc i pal indicador. Actualment aquesta zona es pot considerar com un terreny gairebé "remot", si bé no sempre ha estat així. Es continua pel camí de l'esquerra, que voreja el Puig del Migdia per llevant. Bosc espès, amb algunes raconades especialment ombrívols. La solitud i el silenci permeten una bona integració amb la natura.

0:21 2:17 8,353

Pou de glaç.- El pou és al costat del torrent de la Font del Carme.

0:06 2:23 8,753

Sant Cebrià dels Alls.- Antic poble de les Gavarres, conegut també com Castell de Camós, actualment en runes. Entroncament amb l'ampla pista que ressegueix les parts més altes de Les Gavarres. Cal seguir-la cap a la dreta, tot revoltant el solell del Puig del Migdia.

0:25 2:48 10,310

Can Darna.- La porxada de sobre la casa pot servir d'aixopluc. Vista llunyana sobre el mar.

0:08 2:56 10,885

Creu de Can Sabater (480 m).- Constitueix una estratègica clariana en el bosc, dominada pel Puig d'Arques, amb una gran esplanada d'on surten diversos camins. Del costat esquerre, un camí carreter mena a Calonge tot passant pel mas Sais. Del costat dret surt el PR-C 103 que porta a la Bisbal d'Empordà. Uns 50 m més endavant el camí de l'esquerra porta al proper mas de Can Sabater. En aquest punt es deixa la pista principal i s'agafa a la dreta una pista en direcció a Can Sitges. Si es té pressa i es vol escurçar l'itinerari, també es pot anar per l'esmentada pista principal, retrobant el GR uns 25 min. després.

0:04 3:00 11,158

Trencall a la dreta.- És l'accés al **Puig d'Arques**, de visita recomanada, ja que hi ha molt bona vista i també un dolmen. S'hi puja en uns 5 min.

El GR-92-1 continua per la pista. A partir d'aquí, i com de costum, en les bifurcacions no indica des en aquesta descripció, cal seguir per la pista més important.

0:05 3:05 11,538

Trencall a la dreta.- Procedeix del Puig d'Arques i pot ser utilitzat per baixar-ne. La flora és plenament mediterrània, amb barreja i successió de diferents espècies.

0:17 3:22 12,898

Bifurcació al costat de **Can Sitges**.- S'ha d'anar a l'esquerra.

0:10 3:32 13,628

Coll del Matxo Mort.- En la bifurcació, es pren a l'esquerra. Es baixa amb vistes sobre els camps de Can Llac.

0:14 3:46 14,768

Bifurcació.- S'enllaça amb la pista principal, que cal prendre a la dreta, entre el bosc i els camps de **Can Llac**. Darrera, el Montseny. Es deixa a la dreta el camí que va a la masia.

0:12 3:58 15,573

Bifurcació.- Es deixa la pista que portaria directament a Romanyà i es pren el camí carreter de l'esquerra, en direcció sud-est.

0:05 4:03 15,944

Bifurcació.- Es deixa a l'esquerra un camí que baixa a la Font Josepa, situada a uns 70 m i on cal destacar un arbre blanc de considerable capçada. El GR baixa suaument per una zona on es poden observar curioses betes de quars.

0:15 4:18 17,031

Bifurcació.- A mà esquerra, a pocs metres dins del bosc, hi ha la **cista del Bosc d'en Roquet**. Normalment hi ha unes fites de pedres que hi porten. El GR-92-1 continua per la pista de la dreta.

0:06 4:24 17,473

Bifurcació.- Es deixa a la dreta un camí que duu a **Can Ponset** tot enllaçant amb la propera pista de Romanyà.

0:03 4:27 17,713

Bifurcació.- Cal seguir per la dreta.

0:09 4:36 18,441

Bifurcació.- Es desemboca a la carretera GIV-6612 en el tram de Calonge a Romanyà. Atenció si es va en sentit contrari. Si es segueix uns 200 m a l'esquerra es troba el famós **dolmen Cova d'en Daina**, de visita obligada per la seva importància. El GR segueix per la carretera cap a la dreta tot passant pel davant del cementiri de Romanyà.

0:05 4:41 18,895

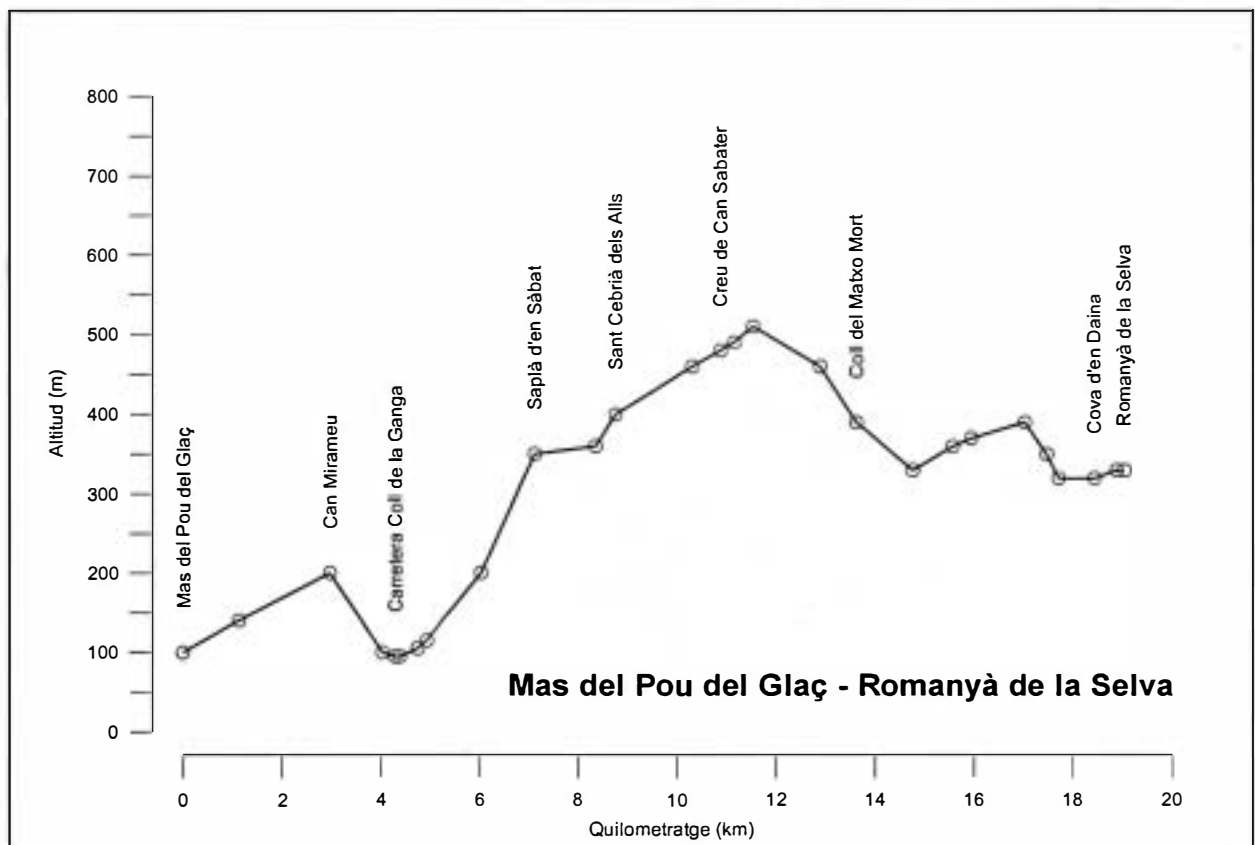
Vol a Rodoreda,

Bifurcació.- Es deixa la carretera i es segueix un camí a la dreta que passa per davant d'un altar rural amb una creu de pedra.

0:02 4:43 19,045

Romanyà de la Selva (340 m).

Altitud a l'arribada a Romanyà de la Selva

SANT CEBRIÀ DELS ALLS

El poble de Sant Cebrià dels Alls, conegut també com a Camós de les Gavarres, és situat a llevant del puig de les Arques (531 m), el punt més alt de les Gavarres, dins de l'antic municipi de Cruïlles, actualment integrat en el de Sant Sadurní de les Heures. Era format per l'església, la rectoria i un casal anomenat Castell. Pels voltants s'escampaven diverses masies de les quals només resten dempeus Can Darna i el Mas Sais.

Sant Cebrià dels Alls pertanyia a la baronia de Cruïlles. La seva església ja és documentada el 1064 i el 1094 surt esmentada en una donació que féu la comtessa Ermessenda d'unes terres al monestir de Sant Feliu de Guíxols. L'edifici és romànic tardà sense absis diferenciat. El mas del Castell, proper a l'església, té unes espitlleres dels segles XVI i XVII com a elements de fortificació. En una època relativament recent els masos del llogarret i també l'església foren espoliats dels seus elements arquitectònics més rellevants.

El nom de puig de les Arques feia pressuposar l'existència d'un dolmen, hipòtesi que fou confirmada l'any 1964 quan es descobrí el sepulcre megalític de galeria coberta del Puig d'Arques.

ROMANYÀ DE LA SELVA

El poble de Romanyà de la Selva es troba a l'extrem septentrional del terme municipal de Santa Cristina d'Aro, en una carena de les Gavarres. El nucli habitat, a l'entorn de l'església parroquial, és format per mitja dotzena de masies i la resta s'escampa per les clarianes entremig del bosc. Domina una panoràmica esplèndida sobre la Vall d'Aro i la mar, però en aquest indret les espesses boscúries han estat sovint degradades per camins i urbanitzacions fets amb poca cura.

L'apel·latiu de la *Selva* amb què es distingeix aquest poble del seu homònim Romanyà de l'Empordà és un argument més dels partidaris d'incloure la subcomarca de la Vall d'Aro a la Selva. El lloc és esmentat com a límit de la Vall d'Aro en el diploma que el rei Carloman atorgà l'any 881 al bisbe Teuter de Girona fent-li donació de tota la vall; també surt citat en un precepte de l'any 968 en el qual del rei Lotari confirma les possessions del monestir de Sant Feliu de Guíxols. La parròquia és esmentada el 1019 com a pertanyent a la canònica de Girona.

L'església de Sant Martí de Romanyà és un notable edifici de construcció pre-romànica ja molt evolucionada, d'una nau amb capçalera rectangular i creuer de braços ben destacats; sobre la intersecció s'aixeca un cos més alt, que és una construcció falsament cupular precedent dels cimboris, totalment desusada en el nostre pre-romànic. L'edifici és cobert amb voltes que descansen sobre feixugues arcades de mig punt. Sobre l'ala septentrional del transsepte s'aixeca la torre-campanar romànica de planta quadrada amb obertures geminades d'arcs de mig punt; la seva coberta és apiramidada. La portalada oberta al mur de migdia és protegida actualment per un porxo. Hi ha algunes reformes i afegits posteriors, com una capella a la banda de migdia i la sagristia (segle XVII).

Entre les masies properes a l'església cal esmentar el gran casal fortificat de Can Cama, dels segles XVII-XVIII.

El terme municipal de Santa Cristina d'Aro és situat en plena zona dolmènica de les Gavarres i s'hi troben alguns dels sepulcres megalítics més importants de la comarca i fins i tot de Catalunya. El més important és sens dubte la Cova d'En Daina, prop del cementiri de Romanyà; és una galeria coberta d'unes grans dimensions amb cromlec i la cambra és separada del passadís per una porta formada per tres peces, els dos muntants i la llinda. Aquesta estructura fou descoberta per Lluís Esteve i Cruañas, que la restaurà i excavà.

També cal destacar el dolmen de Mas Bousarenys, prop de Can Roca de Malvet; és un sepulcre de corredor amb cambra i passadís amb vestigis del túmul i del cromlec. Per l'altura de les lloses (2,36 m) és un dels grans monuments megalítics catalans. D'altres són el menhir de la Murtra (posat dempeus l'any 1952), situat a mig quilòmetre a llevant de Romanyà, i la Pedra Dreta del Mas Veguer, que serveix de fita termenera amb Castell d'Aro, al paratge de la Serrallonga.

BIBLIOGRAFIA

- ** Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Volum 4. L'Empordà. Fundació Enciclopèdia Catalana.
- ** Gran Enciclopèdia Catalana.
- ** Baix Empordà. Mapa Comarcal de Catalunya. Escala 1:50.000 Institut Cartogràfic de Catalunya (2002).
- ** Descripció provisional del GR-92.FEEC
- ** A peu pel Baix Empordà. 20 itineraris de senderisme entre garbí i tramuntana. Daniel Punseti Puig, Daniel Sabater Selrà. Cossetània Edicions. Valls (2003).
- ** <http://www.santacristina.net/>
- ** <http://www.interausa.com/megalits/daina.html>

(webs consultades març 2004)

Agustí Poch.Març 2004

